

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **D. V. T.,** zastoupeného advokátem Mgr. Markem Sedlákem, se sídlem Příkop 8, Brno, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 3, PP 21/OAM, Praha 7, o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 30. 4. 2004, sp. zn. 24 Az 141/2004,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Stěžovatel včas podanou kasační stížností brojí proti shora označenému usnesení Krajského soudu v Ostravě, kterým byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR (dále jen „žalovaný“) ze dne 17. 2. 2004, č. j. OAM-259/VL-10-16-2004, o neudělení azylu podle § 12 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

Stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), když namítá nezákonnost napadeného usnesení, jímž byla odmítnuta jeho žaloba proti rozhodnutí o neudělení azylu podle zákona č. 325/1999 Sb.

Stěžovatel nesouhlasí se závěrem krajského soudu, že by jeho podání postrádalo náležitosti žaloby ve smyslu § 71 odst. 1 s. ř. s., naopak má za to, že toto podání mělo náležitosti vymezené v § 37 odst. 3 s. ř. s. i náležitosti žaloby podle § 71 odst. 1

písm. a) až f) s. ř. s. V tomto podání totiž bylo řádně označeno napadané rozhodnutí, napadané výroky rozhodnutí i právní a skutkové důvody nesouhlasu s tímto rozhodnutím. Skutkové důvody nezákonnosti byly navíc součástí jeho žádosti o azyl a součástí materiálů ve správním spise. Krajský soud tak podle tohoto podání mohl jednat a rozhodnout, a proto stěžovatel navrhuje zrušit napadené usnesení krajského soudu, kterým bylo naopak odmítnuto, a zároveň žádá, aby byl jeho kasační stížnosti přiznán odkladný účinek.

V souzené věci Nejvyšší správní soud z předmětného soudního spisu především zjistil, že řízení o udělení azylu bylo zahájeno dne 23. 1. 2004 na základě žádosti, v níž je jako důvod žádosti o azyl uvedeno, že stěžovatel odcestoval z Vietnamu v roce 1994 na pozvání bratra, v roce 1997 se zde oženil s českou občankou a měl s ní dvě děti. Z pohovoru ze dne 14. 2. 2004 pak vyplynulo, že tento jeho sňatek byl formální a právě jeho formálnost byla důvodem k tomu, že mu cizinecká policie zrušila povolení k dlouhodobému pobytu, když zjistila, že se svou českou manželkou žil pouze dva měsíce ve společné domácnosti a nyní žije ve společné domácnosti s vietnamskou státní příslušnicí, s níž má rovněž dvě děti. V případě návratu do Vietnamu se obával potíží s věřiteli.

Žalovaný se rozhodl azyl neudělit svým výše označeným rozhodnutím ze dne 17. 2. 2004, když uvedl, že během správního řízení bylo objasněno, že důvodem stěžovatelovy žádosti o udělení azylu byla snaha o legalizaci pobytu v ČR, aby zde mohl žít se svou rodinou, a obavy z vietnamských věřitelů. Stěžovatelovu žádost o azyl tak nebylo možno podřadit zákonným důvodům pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu. Dále žalovaný neshledal ani podmínky umožňující udělení azylu podle § 13 a § 14 zákona o azylu ani překážku vycestování podle § 91 téhož zákona.

Proti tomuto rozhodnutí podal stěžovatel patrně vietnamsky psanou žalobu ke Krajskému soudu v Ostravě. Krajský soud stěžovatele vyzval svým usnesením ze dne 10. 3. 2004 k odstranění vad žaloby, zejména k jejímu přeložení do češtiny, uvedení napadaných výroků správního rozhodnutí a označení žalobních bodů, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považuje stěžovatel napadené výroky rozhodnutí žalovaného za nezákonné. Poté, co stěžovatel na toto usnesení ve stanovené lhůtě nijak nezareagoval, přestože mu bylo řádně doručeno, odmítl krajský soud jeho žalobu výše uvedeným usnesením ze dne 30. 4. 2004 napadeným nyní posuzovanou kasační stížností.

V tomto usnesení krajský soud shledal, že stěžovatelův návrh musel být odmítnut, neboť postrádal náležitosti žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 71 odst. 1 s. ř. s., když z něj nebylo zřejmé, jaké jsou žalobní body a které výroky rozhodnutí jsou napadány. Účastník řízení má sice právo jednat před soudem ve své mateřštině, písemná podání však musí činit v úředním jazyce, a proto byl stěžovatel vyzván k přeložení svého podání do češtiny. Vzhledem k tomu, že tak neučinil, krajský soud tuto žalobu odmítl.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení Krajského soudu v Ostravě v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Nejvyšší správní soud nejprve vážil nezbytnost rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek kasační stížnosti. Dospěl k závěru, že o ní není třeba rozhodovat tam, kde je žadatel chráněn před důsledky usnesení krajského soudu režimem pobytu za účelem strpění podle § 78b odst. 1, 2 zákona o azylu (cizinec má nárok na udělení víza za účelem strpění

pobytu mj., pokud žádost doloží dokladem o podání kasační stížnosti proti rozhodnutí soudu o žalobě proti rozhodnutí ministerstva ve věci azylu a návrhu na přiznání odkladného účinku - takové vízum opravňuje cizince k pobytu na území po dobu platnosti víza, která je 365 dnů; na žádost cizince odbor cizinecké a pohraniční policie platnost víza prodlouží, a to i opakovaně) - ze zákona platnost uvedeného víza zaniká právní mocí rozhodnutí o kasační stížnosti. Pozitivní rozhodnutí o žádosti o odkladný účinek by tedy nemělo z hlediska ochrany stěžovatele žádný význam, negativní by před rozhodnutím o kasační stížnosti bránilo řádnému soudnímu řízení. Při rozhodnutí o kasační stížnosti pak je rozhodnutí o odkladném účinku nadbytečné, neboť obecně může přiznání odkladného účinku kasační stížnosti přinést ochranu jen do doby rozhodnutí o této stížnosti.

Nejvyšší správní soud posoudil jedinou stížnostní námitku uplatněnou stěžovatelem, tedy otázku po správnosti procesního postupu krajského soudu, především pohledem své dosavadní judikatury. Z ní je pro posuzovaný případ relevantní zejména právní názor zdejšího soudu vyjádřený v jeho rozsudku ze dne 12. 1. 2005, sp. zn. 7 Azs 270/2004 (nepublikováno), kde zdejší soud uvedl: *„Potřebu ustanovení tlumočníka je nutno zkoumat vždy případ od případu a to, že soud nenařídí jednání ve věci, ještě neznamená, že pro ustanovení tlumočníka nejsou splněny podmínky. Tlumočníka je namístě ustanovit např. tehdy, kdy žalobkyně, jež sepsala část žaloby v jiném než českém jazyce, v reakci na výzvu krajského soudu k odstranění vad žaloby uvedla, že výzvě nerozumí, a požádala o ustanovení tlumočníka.“* Nedůvodnost předložené kasační stížnosti je třeba shledat ve skutkové a právní odlišnosti nyní posuzovaného případu od případu citovaného. Otázkou totiž zejména je, zda i v nyní posuzovaném případě neměl krajský soud poté, co obdržel stěžovatelovo podání sepsané v cizím jazyce, ustanovit mu tlumočníka ke spolupráci při odstranění vady podání, tedy zejména k jeho přeložení.

Krajský soud jistě postupoval správně, když stěžovatele vyzval k odstranění vad podání a zejména k jeho přeložení do češtiny, neboť není úkolem krajského soudu věcně se zabývat podáním, které je psáno v cizím, soudu nesrozumitelném jazyce. Tato výzva byla stěžovateli řádně doručena. Pokud by v reakci na tuto výzvu stěžovatel například požádal o tlumočníka, či jinak projevil, že přípisu krajského soudu nerozumí a neví, jak s ním naložit, bylo by namístě mu ustanovit tlumočníka, aby byla stěžovatelova procesní práva chráněna. Stěžovatel však namísto toho zvolil správný procesní postup a uložil zastupování ve své věci advokátovi, a to plnou mocí ze dne 29. 4. 2004 (č. l. 17 soudního spisu). Ani právní zástupce ovšem vady podání neodstranil a pouze zaslal samotnou plnou moc krajskému soudu. Z toho je patrné, že v daném případě byl stěžovatel schopen zajistit si advokáta jako prostředek k hájení svých procesních zájmů. Pokud však tak učinil až více než měsíc poté, co byl krajským soudem vyzván k odstranění vad; a pokud zároveň ani jím zvolený advokát nevyvinul žádnou aktivitu k odstranění stěžejní vady stěžovatelova podání, je nutno konstatovat, že stěžovatel byl sice způsobilý svá procesní práva dostatečně hájit, této své způsobilosti však nevyužil. Krajský soud tak nebyl povinen konat jakékoliv další procesní kroky k odstranění vad stěžovatelova podání, ze kterého nebylo ani zjevné, zda splňuje základní náležitosti podání podle § 37 s. ř. s. a náležitosti žaloby proti rozhodnutí správního orgánu ve smyslu § 71 odst. 1 s. ř. s.; a mohl a měl toto podání, z nějž lze vyčíst pouze kdo a proti jakému rozhodnutí kterého správního orgánu jej podává, odmítnout.

Nelze přitom přisvědčit ani tvrzení, že podání mělo všechny náležitosti požadované soudním řádem správním. Toto podání totiž bylo podáno v jazyce, jenž soudu není srozumitelný, a proto si ani krajský soud ani Nejvyšší správní soud nemohou učinit úsudek o tom, zda v něm opravdu byly označeny napadané výroky rozhodnutí i právní a skutkové

důvody nesouhlasu s tímto rozhodnutím, jak nyní tvrdí stěžovatel. Skutkové důvody nezákonnosti nemohl krajský soud čerpat ani přímo ze stěžovatelovy žádosti o azyl a správního spisu, jak stěžovatel tvrdí v kasační stížnosti. Správní rozhodnutí může být podle logiky a časové souslednosti správního rozhodování a správního soudnictví napadeno tvrzeními žalobce až po svém vydání, nikoli vyjádřeními žalobce učiněnými již před jeho vydáním, na tato vyjádření může žalobce jedině soudu srozumitelným způsobem odkázat. V daném případě se tak nestalo.

Žaloba a jiná podání k soudu, stejně jako soudní rozhodnutí, jsou v prvé řadě prostředkem komunikace mezi účastníkem řízení a soudem, která má dospět k nalezení spravedlnosti. Tato komunikace ovšem není neformální, naopak její forma je striktně vymezena procesními předpisy, v případě správního soudnictví soudním řádem správním, přičemž podání jdoucí svou formou mimo takto vymezený rámec, tedy i nepřeložená podání podaná v jiném než úředním jazyce, a soudu proto nesrozumitelná, ztrácejí potencionálně svou informační hodnotu a způsobilost, aby bylo na jejich základě soudy rozhodováno. V posuzovaném případě tak stěžovatel podal krajskému soudu pouze komunikačně bezcennou žalobu, z níž nejen nebyl seznatelný případný odkaz na stěžovatelova vyjádření v průběhu správního řízení, ale nebylo z něj pro použití soudu nesrozumitelného jazyka ani zjevné, zda toto podání splňovalo náležitosti požadované soudním řádem správním, či nikoli. Tím spíše nemohl na základě takové žaloby krajský soud meritorně rozhodnout.

Stěžovatel tak neposkytl, a to ani po výzvě krajského soudu ani po poskytnutí plné moci advokátovi, krajskému soudu takovou žalobu, která by umožňovala meritorně rozhodnout, a proto ji krajský soud právem odmítl jako nepřípustnou.

Nejvyšší správní soud proto dospěl k závěru, že se Krajský soud v Ostravě napadeným usnesením nedopustil nezákonnosti ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

Z tohoto důvodu Nejvyšší správní soud dospěl po přezkoumání kasační stížnosti k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.) a Ministerstvu vnitra náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. října 2005

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu